

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE REPUBLIKE BUGARSKO O SARADNJI U OBLASTI ZAŠTITE OD PRIRODNIH I IZAZVANIH KATASTROFA

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Bugarske o saradnji u oblasti zaštite od prirodnih i izazvanih katastrofa, potpisan u Beogradu, dana 25. jula 2019. godine, u originalu na srpskom, bugarskom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma u originalu na srpskom jeziku glasi:

S P O R A Z U M
IZMEĐU
VLADE REPUBLIKE SRBIJE
I
VLADE REPUBLIKE BUGARSKE
O
SARADNJI U OBLASTI ZAŠTITE OD PRIRODNIH
I IZAZVANIH KATASTROFA

Vlada Republike Srbije i Vlada Republike Bugarske (u daljem tekstu: Strane);

Uverene u neophodnost saradnje u cilju sprečavanja i ublažavanja posledica prirodnih i izazvanih katastrofa (u daljem tekstu: katastrofe);

S obzirom na potpisane međunarodne sporazume;

Uvažavajući napore Ujedinjenih nacija u oblasti sprečavanja katastrofa i ublažavanja posledica, kao i glavne međunarodne akte usvojene u ovoj oblasti;

Imajući u vidu Mehanizam civilne zaštite Evropske unije i njegov doprinos razvoju kapaciteta za brzo i efektivno reagovanje;

Ističući da im je poznato da su poslednjih godina prirodne i izazvane katastrofe sve učestalije i ozbiljnije;

Posvećene negovanju i razvoju saradnje u slučaju katastrofa između dve Strane uz poštovanje svojih nacionalnih propisa;

dogovorile su se o sledećem:

Član 1.

Predmet Sporazuma

Ovaj sporazum uspostavlja opšti okvir saradnje između Strana u oblasti sprečavanja, pripremljenosti i reagovanja na katastrofe, kao i uslove i procedure pružanja pomoći posredstvom raspoloživih resursa, u slučaju katastrofa na teritoriji bilo koje od njih.

Član 2.

Definicije

U svrhu ovog sporazuma:

1. „**Katastrofa**“ je događaj ili niz događaja koji su nastupili kao posledica prirodnih pojava, incidenata, akcidenata ili drugih vanrednih okolnosti, koji veličinom, intenzitetom i neočekivanošću ugrožava zdravlje i živote velikog broja ljudi, materijalna dobra i životnu sredinu, a čiji se nastanak može sprečiti ili otkloniti samo preduzimanjem potrebnih mera ili angažovanjem specijalizovanih službi i korišćenjem posebnih sredstava;

2. „**Strana koja traži pomoć**“ je Strana koja u slučaju katastrofe šalje zahtev za pružanje pomoći drugoj Strani;

3. „**Strana koja pruža pomoć**“ je Strana koja odgovara na zahtev za pružanje pomoći i pruža pomoć Strani koja traži pomoć;

4. „**Tranzitna država**“ je država Strane preko čije teritorije treba da prođu spasilačke ekipe i pojedinačni eksperti koji učestvuju u aktivnostima pružanja pomoći zajedno sa zaštitnom, spasilačkom i drugom opremom za potrebe treće države;

5. „**Mere zaštite**“ su preventivne i zaštitne mere ili delatnosti preduzete radi sprečavanja, ublažavanja i otklanjanja opasnosti koje ugrožavaju ljudske živote i radi očuvanja materijalnih dobara i životne sredine;

6. „**Pomoć**“ je skup delatnosti spasilačkih ekipa i pojedinačnih eksperata Strane koja pruža pomoć koji su opremljeni specijalnom opremom i čiji je zadatak uklanjanje ili ublažavanje direktnih i indirektnih posledica katastrofe;

7. „**Spasilačke ekipe i pojedinačni eksperti**“ koji učestvuju u pružanju pomoći su adekvatno obučena i opremljena lica koja ne pripadaju vojnim strukturama i koja je Strana koja pruža pomoć odredila za pružanje pomoći;

8. „**Zaštitna, spasilačka i druga oprema**“ su ukupna neophodna sredstva za zaštitu i spasavanje, uključujući tehničku i drugu opremu koju upotrebljavaju spasilačke ekipe ili pojedinačni eksperti prilikom pružanja pomoći kao i sredstva logističke podrške;

9. „**Humanitarna pomoć**“ su besplatna materijalna sredstva oslobođena plaćanja carine koja je Strana koja pruža pomoć namenila za podelu stanovništvu koje je ugroženo ili pogođeno katastrofom u Strani koja traži pomoć;

10. „**Granični organi**“ su relevantni nacionalni organi ovlašćeni da vrše poslove kontrole prelaženja granice, kao što su granična policija, carina, granična fitosanitarna inspekcija, granična veterinarska inspekcija, itd.

Član 3.

Nadležni organi

(1) U skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, Strane su imenovale sledeće nadležne organe za sprovođenje ovog sporazuma:

- za Vladu Republike Srbije: Ministarstvo unutrašnjih poslova – Sektor za vanredne situacije;
- za Vladu Republike Bugarske: Ministarstvo unutrašnjih poslova – Generalni direktorat za protivpožarnu i civilnu zaštitu.

(2) Strane se uzajamno obaveštavaju pisanim putem o adresama i kontakt podacima nadležnih organa iz stava 1. ovog člana i o kontakt tačkama koje moraju biti dostupne u svakom trenutku.

(3) Strane se uzajamno obaveštavaju pisanim putem diplomatskim kanalima o eventualnim promenama nadležnih organa, najkasnije u roku od 30 (trideset) dana od dana nastanka promena.

(4) Organi iz stava 1. ovog člana ovlašćeni su da tokom sprovođenja ovog sporazuma uspostave direktne odnose i u tu svrhu bliže uređuju standardne operativne procedure o pružanju pomoći.

Član 4.

Oblici saradnje

(1) U okviru ovog sporazuma i u skladu sa njihovim nacionalnim zakonodavstvom, Strane sarađuju u skladu sa načelom ravnopravnosti i obostrane koristi na sledeći način:

- a) pružanje pomoći na osnovu zahteva za pružanje pomoći u slučaju katastrofe ili opasnosti od pojave katastrofe;

- b) razmena informacija, tehničke dokumentacije, metodološke i druge literature, video i foto-materijala vezano za sprečavanje, pripremljenost i reagovanje u slučaju katastrofa i informacija o zakonskim propisima;
- v) organizovanje i održavanje zajedničkih ekspertskih sastanaka, radionica, konferencija i vežbi. Organizovanje razmene i obuke eksperata, uključujući razmenu predavača i instruktora iz centara i ustanova koje vrše obuku na zahtev jedne od Strana i razmena iskustava i dobrih praksi;
- g) zajedničko planiranje, izrada i sprovođenje projekata i istraživanja u oblasti prevencije, pripremljenosti i reagovanja u slučaju katastrofa.

(2) Tokom sprovođenja ovog sporazuma nadležni organi mogu uspostaviti druge oblike saradnje uključujući formiranje radnih grupa.

Član 5.

Obaveza obaveštavanja o opasnostima

(1) Strane se uzajamno obaveštavaju o opasnostima i mogućim katastrofama koje mogu ugroziti državu druge Strane. Svaka Strana na svojoj teritoriji prikuplja potrebne podatke i informacije o opasnostima i mogućim katastrofama koje mogu ugroziti državu druge Strane i neposredno ih dostavlja nadležnom organu druge Strane iz člana 3. Sporazuma.

(2) Informacije iz stava 1. ovog člana sadrže opis opasnosti ili događaja, podatke o mestu, vremenu, obimu, posledicama i preduzetim merama. Informacije se mogu saopštiti usmeno ili pisano. Informacije saopštene usmenim putem moraju se potvrditi pisanim putem.

Član 6.

Zajedničke mere zaštite

U cilju sprečavanja ili smanjivanja zajedničke opasnosti, Strane planiraju i preduzimaju odgovarajuće zajedničke mere zaštite.

Član 7.

Traženje i pružanje pomoći

(1) Pomoć se može pružiti angažovanjem spasilačkih ekipa i pojedinačnih eksperata, kao i pružanjem humanitarne pomoći za potrebe pogođenog stanovništva.

(2) U slučaju katastrofe, jedna Strana može poslati zahtev za pružanje pomoći drugoj Strani.

(3) Zahtev za pružanje pomoći se upućuje usmenim ili pisanim putem na engleskom jeziku. Usmeni zahtev mora se pisano potvrditi. Zahtev za pružanje pomoć sadrži:

- a) podatke o vrsti, obimu, lokaciji, vremenu i trenutnom stanju katastrofe; podatke o ustanovama i licima sa kojima će se uspostaviti kontakt i predlog načina pružanja pomoći;
- b) informacije o preduzetim i planiranim merama za upravljanje katastrofom;
- v) podatke o vrsti i prioritetima tražene pomoći u smislu spasilačkih ekipa i pojedinačnih eksperata, zaštitne, spasilačke i druge opreme i humanitarne pomoći.

(4) Strana koja pruža pomoć šalje odgovor na zahtev za pružanje pomoći Strani koja traži pomoć. Odgovor sadrži informacije o vrsti i obimu pomoći koju Strana koja pruža pomoć može da stavi na raspolaganje Strani koja traži pomoć.

(5) Strana koja traži pomoć obaveštava Stranu koja pruža pomoć da li i u kojoj meri je spremna da prihvati ponuđenu pomoć iz stava 4. ovog člana.

(6) Strana koja pruža pomoć može samoinicijativno obavestiti Stranu koja traži pomoć o svojim spasilačkim snagama i sredstvima koje može staviti na raspolaganje Strani koja traži pomoć i o mogućnostima i načinima pružanja pomoći.

(7) Strana koja traži pomoć obaveštava Stranu koja pruža pomoć da li prihvata ponuđenu pomoć iz stava 6. ovog člana.

(8) Pružanje pomoći odvija se u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom država Strana.

Član 8.

Procedure prelaženja državne granice spasilačkih ekipa i pojedinačnih eksperata

(1) Strana koja traži pomoć preduzima sve potrebne mere kako bi spasilačkim ekipama i pojedinačnim ekspertima olakšala prelaženje granice.

(2) Spasilačke ekipe i pojedinačni eksperti prelaze državnu granicu po prioritetu i po pojednostavljenoj proceduri ili na zvaničnim graničnim prelazima ili na mestima van zvaničnih graničnih prelaza o kojima su se usaglasili nadležni organi, a na osnovu saglasnosti nadležnih graničnih organa.

(3) Vođa spasilačke ekipe stavlja na uvid graničnim organima Strane koja traži pomoć sledeća dokumenta na engleskom jeziku, overena od strane nadležnog organa Strane koja pruža pomoć:

- a) dokument popunjen na standardnom obrascu koji su odobrili nadležni organi Strana, koji navodi ovlašćenja spasilačke ekipe i pojedinačnih eksperata i svrhu njihovog dolaska na teritoriju države Strane koja traži pomoć;
- b) spisak članova spasilačke ekipe i pojedinačnih eksperata, spisak opreme i vozila i pasoše za spasilačke pse;
- v) spisak humanitarne pomoći.

(4) Vozači stavljaju na uvid vozačke dozvole za dotična motorna vozila i njihove saobraćajne dozvole.

(5) Članovi spasilačke ekipe mogu nositi uniformu na teritoriji države Strane koja traži pomoć. Spasilačkoj ekipi se dozvoljava da koristi svoje karakteristične oznake na svojim vozilima na teritoriji države Strane koja traži pomoć.

(6) Nošenje oružja, municije i eksplozivnih sredstava na teritoriji države druge Strane nije dozvoljeno.

(7) Procedura prelaska granice, u skladu sa uslovima iz ovog člana, primenjuje se i u slučaju kada je jedna od Strana tranzitna država. Nadležni organi se blagovremeno uzajamno obaveštavaju o potrebi realizacije tranzita i koordiniraju tranzitne procedure.

(8) Članovi spasilačkih ekipa i pojedinačni eksperti koji učestvuju u pružanju pomoći mogu, za vreme pružanja pomoći na teritoriji države Strane koja traži pomoć, boraviti tamo bez boravišne dozvole.

Član 9.

Privremena evakuacija stanovništva

(1) Stanovništvo koje je ugroženo ili pogođeno katastrofom može biti privremeno evakuisano na teritoriju države Strane koja pruža pomoć na zahtev nadležnog organa Strane koja traži pomoć.

(2) Evakuacija stanovništva iz stava 1. ovog člana vrši se ili na zvaničnom graničnom prelazu ili na mestima van zvaničnih graničnih prelaza o kojima su se usaglasili nadležni organi, a na osnovu saglasnosti nadležnih graničnih organa. Identitet lica koja podležu evakuaciji utvrđuje se na osnovu lične isprave ili na osnovu spiska imena koji je sastavio nadležni organ Strane koja traži pomoć, a koji odobravaju nadležni granični organi obeju Strana.

(3) Čim prestane potreba za boravkom evakuisanog stanovništva na teritoriji države Strane koja pruža pomoć, stanovništvo se vraća na teritoriju države Strane koja traži pomoć po proceduri iz stava 2. ovog člana. Strane omogućavaju povratak svih lica koja su kao evakuisana lica došla na teritoriju bilo koje Strane, u skladu sa važećim propisima.

(4) Lica koja su u slučaju katastrofe kao evakuisana lica došla na teritoriju jedne Strane sa teritorije druge Strane prihvataju se sve do prve prilike za njihov povratak i obezbeđuju im se sve potrebne usluge i pomoć.

(5) Odredbe st. 1–4. ovog člana primenjuju se i u slučaju da katastrofa pogodi pogranična područja država obe Strane i odnose se na državljane država obe Strane, kao i državljane trećih zemalja.

Član 10.

Procedure unošenja, iznošenja i transporta dobara preko granice u toku pružanja pomoći

(1) Strane će pojednostaviti procedure unošenja, iznošenja i transporta opreme i humanitarne pomoći preko državne granice. Prilikom prelaska državne granice vođa spasilačke ekipe mora predati nadležnim graničnim organima Strane koja traži pomoć popisne liste opreme i humanitarne pomoći. Popisne liste se sastavljaju na zvaničnom jeziku države Strane koja pruža pomoć i engleskom jeziku.

(2) Pored ličnih stvari, spasilačke ekipe i pojedinačni eksperti koji učestvuju u pružanju pomoći mogu preneti preko državne granice jedino zaštitnu, spasilačku i drugu opremu, spasilačke pse i sredstva koja su potrebna za njihovo snabdevanje i postupanje i humanitarnu pomoć.

(3) Ograničenja ili zabrane koje se odnose na prekogranično kretanje robe ne odnose se na zaštitnu, spasilačku i drugu opremu i humanitarnu pomoć na osnovu ovog sporazuma, ne dovodeći u pitanje važeće propise EU odnosno međunarodne propise. Zaštitna, spasilačka i druga oprema koja se ne potroši u toku pružanja pomoći vraća se nazad na teritoriju države Strane koja pruža pomoć, osim ako je uništena. Ako se zaštitna, spasilačka i druga oprema ostavlja kao humanitarna pomoć, njena vrsta i količina prijavljuju se nadležnom organu Strane koja traži pomoć koji, nakon prihvatanja pomoći, o tome obaveštava nadležne carinske organe u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom Strane koja traži pomoć.

(4) Odredbe stava 3. ovog člana primenjuju se na transport lekova koji sadrže opojne i psihotropne supstance u državu Strane koja traži pomoć i na povratni transport nepotrošenih količina u državu Strane koja pruža pomoć. Takav transport se ne tretira kao uvoz i izvoz sa aspekta međunarodnih sporazuma o lekovima koji sadrže opojne i psihotropne supstance. Pomenuti lekovi mogu se unositi samo u količinama koje su potrebne za pružanje medicinske pomoći, a može ih davati samo

kvalifikovano medicinsko osoblje u skladu sa zakonodavstvom Strane koja traži pomoć. U tom slučaju, vođa spasilačke ekipe stavlja na uvid nadležnim graničnim organima deklaraciju o lekovima koji sadrže opojne i psihotropne supstance uz navođenje njihovih naziva i količina. Jasno uočljiva nalepnica sa oznakom „sadrži opojne supstance“ stavlja se na pakovanja koji sadrže gore pomenute lekove. Vođa spasilačke ekipe sastavlja protokol o neiskorišćenim količinama, koji overava nadležni organ Strane koja traži pomoć i stavlja ga na uvid službenicima carinske kontrole po završetku misije, u skladu sa važećim zakonodavstvom Strane koja traži pomoć.

Član 11.

Upotreba vazduhoplova i plovila

(1) Vazduhoplovi i plovila se mogu koristiti za prevoz spasilačkih ekipa i pojedinačnih eksperata i za druge oblike pomoći u skladu sa ovim sporazumom.

(2) U slučaju korišćenja vazduhoplova ili plovila za pružanje pomoći, informacija poslata u skladu sa procedurom iz člana 7. ovog sporazuma sadrži i sledeće podatke: vrsta i tip vazduhoplova, podaci, vrsta, naziv, oznaka ili registracioni broj plovila, država registracije, oznaka državne pripadnosti, registracije vazduhoplova, broj i spisak sa imenima putnika i posade vazduhoplova ili plovila, vrsta tereta, vreme i ruta leta ili plovidbe, mesto poletanja i sletanja ili isplovljavanja i pristajanja, drugi relevantni podaci o letu ili plovidbi.

(3) Strane preduzimaju neophodne mere da obezbede da vazduhoplovi ili plovila iz stava 1. ovog člana imaju dozvolu za tranzit u vazдушnom prostoru ili vodnim putevima teritorije države Strane koja traži pomoć krećući se dodeljenim vazдушnim ili plovnim koridorima, za sletanje ili pristajanje i poletanje ili isplovljavanje na lokacijama koje je naznačio nadležni organ Strane koja traži pomoć, čak i bez korišćenja međunarodnih aerodroma ili luka. Ako vazduhoplovi ili plovila sleću ili pristaju odnosno poleću ili isplovljavaju na lokacijama koje nisu međunarodni aerodromi ili luke, nadležni organi bez odlaganja obaveštavaju najbliže nadležne granične organe, kao i organ za vazdušni ili vodni saobraćaj koji je nadležan za davanje dozvola za letove ili plovidbu državnim vazдушnim prostorom ili vodnim putevima, uz dostavljanje podataka predviđenih stavom 2. ovog člana.

(4) Vojni i policijski vazduhoplovi i plovila mogu se koristiti u svrhu sprovođenja odredbi ovog sporazuma samo uz izričitu pisanu saglasnost Strane koja traži pomoć. Prilikom ulaska i korišćenja na teritoriji države druge Strane, nije dozvoljeno da vojni i policijski vazduhoplovi i plovila budu opremljeni naoružanjem, ubojnim sredstvima, kao ni sredstvima ni opremom za dejstva u elektromagnetnom spektru.

(5) Za gašenje požara na otvorenom u graničnom području, a radi sprečavanja njegovog daljeg širenja, Strane omogućavaju protivpožarnim vazduhoplovima ulazak na teritoriju države druge Strane u dubinu do 10 km. Ako je potrebno, nadležne institucije Strane koja traži pomoć mogu dati saglasnost za neograničeno kretanje protivpožarnih vazduhoplova.

(6) Osim ako se Strane ne dogovore drugačije, letovi vazduhoplova ili plovidba plovila u svrhu ovog sporazuma sprovodi se u skladu sa propisima Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva (ICAO), odnosno pravnim aktima koji se odnose na međunarodno rečno pravo, kao i u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom Strana.

(7) Član 8. ovog sporazuma primenjuje se na posadu vazduhoplova ili plovila kao i na članove spasilačke ekipe koji se njima prevoze. Član 10. ovog sporazuma primenjuje se na opremu i humanitarnu pomoć koja se njima prevozi.

(8) Kontrolu prelaženja granice i carinsku kontrolu vazduhoplova ili plovila vrše nadležni granični organi Strane koja traži pomoć na mestu sletanja ili pristajanja.

Član 12.

Nadležnost za upravljanje operacijama pružanja pomoći

(1) Za upravljanje operacijama pružanja pomoći u svim slučajevima nadležni su organi Strane koja traži pomoć.

(2) Nadležni organ Strane koja traži pomoć obaveštava vođe spasilačkih ekipa i pojedinačne eksperte o razvoju situacije na području pogođenom katastrofom i u mestima određenim za pružanje pomoći i obezbeđuje, prema potrebi, prevodioce i sredstva veze sa operativnim štabom.

(3) Spasilačke ekipe i pojedinačni eksperti, kao i njihova oprema, moraju biti spremni za samostalno i nezavisno funkcionisanje u roku od 5 dana od trenutka dolaska na područje pogođeno katastrofom.

(4) Konkretni zadaci koje obavljaju spasilačke ekipe i pojedinačni eksperti poveravaju se isključivo vođama spasilačkih ekipa koji upoznaju članove spasilačkih ekipa i pojedinačne eksperte sa pojedinostima izvođenja zadataka.

(5) Nadležni organ Strane koja traži pomoć obezbeđuje odgovarajuću zaštitu i podršku spasilačkim ekipama i pojedinačnim ekspertima tokom pružanja pomoći.

Član 13.

Finansiranje pomoći

(1) Strana koja pruža pomoć nema pravo da zahteva naknadu troškova nastalih prilikom pružanja pomoći. Ovo se odnosi i na troškove nastale usled upotrebe, oštećenja ili gubitka opreme, osim ako oštećenje ili gubitak opreme nije nastupio isključivim propustom službenih lica ili građana Strane koja traži pomoć.

(2) Strana koja traži pomoć snosi troškove spasilačkih operacija koje, na njen zahtev, sprovode fizička ili pravna lica, što je omogućeno kroz posredovanje Strane koja pruža pomoć.

(3) Strana koja traži pomoć pruža besplatnu medicinsku pomoć spasilačkim ekipama i pojedinačnim ekspertima, kao i logističku podršku tokom pružanja pomoći.

(4) Ako Strana koja traži pomoć povuče zahtev za pružanje pomoći, Strana koja pruža pomoć ima pravo na naknadu troškova koje je do tog trenutka imala.

(5) Motorna vozila koja se koriste u pružanju pomoći oslobođena su plaćanja putnih i drugih naknada.

(6) Ako spasilačke ekipe i pojedinačni eksperti potroše sve zalihe, troškove njihove nabavke, smeštaja i pratećeg materijala snosi Strana koja traži pomoć do kraja pružanja pomoći.

(7) Troškove prevoza spasilačkih ekipa i pojedinačnih eksperata i opreme i humanitarne pomoći snosi Strana koja pruža pomoć.

Član 14.

Štete i naknada štete

(1) Strane neće podnositi zahteve za naknadu materijalne štete nastale na zaštitnoj, spasilačkoj i drugoj opremi, ako je štetu prouzrokovala spasilačka ekipa ili pojedinačni ekspert, osim ako je šteta prouzrokovana namerno ili grubom nepažnjom.

(2) Strane neće podnositi zahteve za naknadu materijalne ili nematerijalne štete u slučaju telesne povrede, trajnih posledica po zdravlje, ili u slučaju smrti člana spasilačke ekipe ili pojedinačnog eksperta, osim ako je šteta prouzrokovana namerno ili grubom nepažnjom.

(3) Ako spasilačka ekipa ili pojedinačni ekspert prouzrokuje štetu trećem licu, Strana koja traži pomoć preuzima odgovornost kao da je štetu prouzrokovala njena spasilačka ekipa ili pojedinačni ekspert, osim ako je šteta prouzrokovana namerno ili grubom nepažnjom.

(4) Strane međusobno sarađuju, u skladu sa svojim važećim zakonodavstvom, kako bi olakšale rešavanje zahteva za odštetu i naknadu štete.

(5) Odredbe ovog člana primenjuju se i ako je bilo koja od država Strana tranzitna država.

Član 15.

Komunikacija

Nadležni organi obezbeđuju sve potrebne mere za uspostavljanje pouzdane komunikacije za potrebe spasilačkih ekipa i pojedinačnih eksperata tokom pružanja pomoći.

Član 16.

Korišćenje informacija

Informacije prikupljene kao rezultat završenog pružanja pomoći mogu biti dostupne trećoj strani samo uz obostranu pisanu saglasnost Strana.

Član 17.

Prestanak pružanja pomoći

Pružanje pomoći prestaje kada dođe do ispunjenja cilja zbog kojeg je pomoć tražena ili u slučaju da Strana koja traži pomoć povuče zahtev za pružanje pomoći. Spasilačke ekipe i pojedinačni eksperti prekidaju svoje aktivnosti odmah po prestanku pružanja pomoći.

Član 18.

Razmena znanja i iskustva

(1) Strane se uzajamno obaveštavaju o naučnim i tehničkim dostignućima i iskustvima radi predviđanja i efikasne zaštite i spasavanja, uklanjanja opasnosti od katastrofa i posledica katastrofa. Razmena podataka i drugih dokumenata obuhvata informacije o katastrofama, informacije potrebne za izradu procene ugroženosti i procene rizika, koje su od zajedničkog interesa za Strane.

(2) Saradnja u oblasti razmene znanja i iskustva odvija se u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom Strana. Strane razmenjuju podatke vezano za nacionalno zakonodavstvo.

Član 19.

Stručno osposobljavanje i usavršavanje

Strane podstiču saradnju sa ciljem da unaprede usavršavanje i osposobljavanje spasilačkih ekipa i pojedinačnih eksperata na sledeće načine:

1. uspostavljanjem neposrednih veza i saradnje između obrazovnih ustanova i podsticanjem razmene instruktora, predavača i drugih eksperata;
2. saradnjom u oblasti stručnog osposobljavanja i usavršavanja;

3. podsticanjem razmene obrazovnih materijala, sredstava i iskustava stečenih u zaštiti i spasavanju, koji su od značaja za stručno osposobljavanje i usavršavanje;

4. organizovanjem zajedničkih vežbi u oblasti zaštite i spasavanja.

Član 20.

Rešavanje sporova

(1) Strane nastoje da sporove u vezi sa tumačenjem ili primenom ovog sporazuma reše pregovorima.

(2) U slučaju da se pregovorima ne postigne dogovor, spor se rešava diplomatskim putem.

Član 21.

Odnos sa drugim međunarodnim ugovorima

Ovaj sporazum ne utiče na prava i obaveze Strana koje proističu iz drugih međunarodnih ugovora i sporazuma čije su potpisnice.

Član 22.**Stupanje na snagu**

(1) Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana narednog meseca od dana prijema poslednje diplomatske note kojom se potvrđuje da su Strane ispunile uslove predviđene nacionalnim zakonodavstvom za stupanje na snagu Sporazuma.

(2) Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vreme. Strane mogu otkazati ovaj sporazum diplomatskim putem u pisanom obliku. Otkazni rok je šest meseci od dana prijema pisanog obaveštenja o otkazivanju Sporazuma diplomatskim putem, odnosno prijema note o prestanku važenja Sporazuma.

(3) Ovaj sporazum se može menjati ili dopunjavati uz obostranu pisanu saglasnost Strana, kroz dodatne protokole koji su sastavni deo ovog sporazuma i koji stupaju na snagu u skladu sa postupkom predviđenim za stupanje na snagu Sporazuma.

Potpisano u Beogradu, dana 25. jula 2019. godine, u dva originalna primerka, na srpskom, bugarskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi podjednako verodostojni. U slučaju razlika u tumačenju, merodavan je tekst na engleskom jeziku.

**Za Vladu
Republike Srbije**

**Za Vladu
Republike Bugarske**

dr Nebojša Stefanović , s.r.
**potpredsednik Vlade i
ministar unutrašnjih poslova**

Mladen Marinov, s.r.
ministar unutrašnjih poslova

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.